

अतिसूक्ष्म उद्योगांसाठी सरकारची सक्रिय भूमिका आवश्यक

गोखले संस्थेतील संशोधन केंद्राची शिफारस

चिन्मय पाटणकर, लोकसत्ता

पुणे : अतिसूक्ष्म उद्योगांच्या वाढीसाठी उपयुक्त ठरणाऱ्या महत्त्वपूर्ण शिफारशी 'दे आसरा संशोधन केंद्रा'ने केल्या आहेत. लालफितशाही कमी करण्यासह अतिसूक्ष्म उद्योगांना सार्वजनिक खरेदी प्रणालीद्वारे बाजारपेठ उपलब्ध करून देण्यात सरकारची सक्रिय भूमिका असणे आवश्यक असल्याचे यातून समोर आले आहे.

गोखले राज्यशास्त्र आणि अर्थशास्त्र संस्थेतील 'दे आसरा सेंटर ऑफ एक्सलन्स इन नॅनो आंत्रपुनरशिप'ने पुणे आणि परिसरातील अतिसूक्ष्म उद्योगांचे सर्वेक्षण केले. दहा लाख ते एक कोटी वार्षिक उलाढाल असलेल्या सेवा क्षेत्रातील ५०४ अतिसूक्ष्म उद्योगांचा सर्वेक्षणात समावेश होता. सर्वेक्षणातून अतिसूक्ष्म उद्योगांना भेडसावणाऱ्या अडचणी, त्यांच्यासमोरील आव्हाने समोर आली. त्याबरोबरच अतिसूक्ष्म

उद्योगांची स्थिती अधिक चांगली होण्यासाठी काही शिफारशीही करण्यात आल्या. लालफितशाही कमी करणे, उद्योगांच्या सुलभतेसाठी कर आणि अनुदान प्रणालीत बदल करणे, अतिसूक्ष्म उद्योग मुख्य प्रवाहात येण्यासाठी नोंदणी प्रक्रियेतील बदलांबाबत विचार करणे, सार्वजनिक खरेदी प्रणालीद्वारे बाजारपेठ उपलब्ध करून देणे, आर्थिक व्यवहारांबाबतची जागृती आणि डिजिटल तंत्रज्ञानाच्या वापराबाबतचे मार्गदर्शन आवश्यक असल्याची शिफारस करण्यात

“सूक्ष्म उद्योग क्षेत्राचीही व्याख्या अतिशय ढोबळ आहे. एमएसएमई क्षेत्रातील सूक्ष्म उद्योगांचे प्रमाण ९० टक्क्यांपेक्षा जास्त आहे. हे असंघटित क्षेत्र असल्याने त्यांचे प्रश्न कधीही मांडले जात नाहीत. त्यांच्या प्रगतीसाठी सरकारी धोरणे परिणामकारक होत नाहीत. इंटरनेट जोडणी, बँका अशा सुविधासंपन्न शहरातही उद्योग आणि सरकारमध्ये असलेली दूरी भरून काढण्यासाठी स्वयंसेवी संस्था महत्त्वाच्या ठरू शकतात. - डॉ. ललितागौरी कुलकर्णी, संचालक, दे आसरा सेंटर ऑफ एक्सलन्स इन नॅनो आंत्रपुनरशिप

आली आहे. तसेच अतिसूक्ष्म उद्योग संघटित होण्यासाठी स्वयंसेवक संस्थांनी सक्रिय होण्याची गरजही अहवालात व्यक्त करण्यात आली आहे. सर्वेक्षणाचा अंतिम अहवाल आणि शिफारसी सरकारला सादर करण्यात येणार आहेत.